

Pomázi Ágoston

A vadászat és vadászkinológia alakulása a II. világháborút követően, napjainkig

Az agarászat és falkászat mellett nagy jelentőséggel bírt a vizslatás is, elsősorban az apróvad egyéni vadászatok kapcsán. Valójában ez a kutyázási forma maradhatott fenn a háborút követően némi visszaesés után.

A politikai és társadalmi változások rányomták bélyegüket értelemszerűen a vadászatra és a kapcsolódó tevékenységekre egyaránt.

A birtokviszonyok átszerveződésével párhuzamosan változott a vadgazdálkodás, ezen belül a vadászat struktúrája és nem utolsósorban e tevékenység szereplői. Az addigi vadászati módok közül elsősorban az apróvad egyéni vadászatát néhány kivételtől eltekintve betiltották és majdnem kizárólag a társas vadászati módok kerültek előtérbe, ahol viszont a vadászlovak szerepe tisztázatlan volt.

A politikai és társadalmi átszerveződés következményeként a vadászok soraiba a "munkásosztály" tagjai kerültek "politikai megbízhatóságuk" kapcsán. Miután eleinte a vadászat is ismeretlen fogalom volt számukra érthetően a vadász kinológia még

inkább. Ami kétségbe ejtő volt az, hogy igényt sem tartottak erre. Ennek szellemében elmondható, hogy a vadászakutya átmenetileg teljes mértékben leépült, csupán néhány vadász és vadászakutya tenyésztő próbálta a régi hagyományokat ébren tartani. Ez időszakban került végveszélybe az erdélyi kopó és a magyar agár. Az agarászat és a kopászat, mint vadászati forma "úri passzió" számított. Ezzel a nézetekkel vitázni nem volt célszerű.

Európában a XIX. század végétől virágzó apróvad egyéni vadászatokon a vadászok kedvelt vadászakutyafajtái az angol és német vizslák voltak. Hazánkban a sajátságos adottságoknak megfelelő vadászakutyát, a sárga rövidszőrű magyar vizslát, majd jóval később a drótszőrű magyar vizslát használták a pointer és a német vizslák mellett. Ezek a magyar fajták a mai napig fenn maradtak, bár megjegyzem nem mindenkor volt töretlen népszerűségük. Azonban mindig akadtak olyanok, akik ilyenkor is felkarolták és megmentették az utókor, a mai vadászok számára e nemes fajtákat.

Elemezzük, hogy mit várunk a megváltozott körülmények közé került vizsláktól?

Kezdjük az angol vizslákkal, amelyek közé sorolandó a pointer, az angol, a vörös és vörös-fehér ír, valamint a gordon szetter.

Rögtön megjegyzendő, hogy a felsorolt fajták a mi viszonyainkhoz, növényzetünkhöz és a jelenlegi apróvad vadászati módjainkhoz nem kívánatosak. Részben a stílusuk miatt, de leginkább - a szetterek esetében - szőrzetük az, ami vadászaink körében nem teszik népszerűvé.

Az angol vizslákat elsősorban a lövés előtti munkára tenyésztették. Ez annyit jelent, hogy a rejtőző vadat légszimattal kell felkutatniuk, majd a megtalált szárnyas apróvadat "vadmegállással" jelezzék a vadásznak.

A pointer és az angol szettertől a mezei munkát várjuk el, míg az ír és a gordon szetter, mezei és vízi feladatok ellátásában jeleskedik. Az utóbbi fajták munkája kiterjed a lövés előtti és a lövés utáni teendőkre egyaránt. Ez azt jelenti, hogy a lelőtt apróvadat (elsősorban szárnyast) mihamarabb terítékre kell hozniuk, a sebzett menekülő vadat pedig a talajon vagy vízben hátra hagyott szagnyomok alapján kell követniük, míg meg nem találják. Ezt követően apportírozniuk kell gazdájukhoz.

A mi vadászterületeinkhez és vadászati szokásainkhoz sokkal jobban illenek a kontinentális vizsla gyűjtőnév alá tartozó fajták. Ezek közül kiemelhetők használati gyakoriságuk alapján a rövid, -és drótszőrű magyar vizslák, a német vizslák. Ezeken kívül szinte jelentéktelen számban, de előfordulnak a weimári, a kis és nagy műnszterlandi vizslák is.

E fajtákhoz tartozó egyedek mindegyikétől elvárható a mezei,- vízi,- és erdei munka végzése, vagy is a lövés előtti és utáni feladatok mindegyikében jártasságot kell tanúsítaniuk. Használhatók egyéni és társas vadászatokon, bármilyen vadászható apró vadfaj esetében, valamint a sebzett nagyvad után keresésnél is kiváló tulajdonságokat mutatnak.

A vadászkutyákkal szemben támasztott követelmények az apróvad vadászatokon jelentős részben a fajtákra jellemző öröklött hajlamokra épülnek és csak kisebb hangsúly esik a tanított viselkedési formákra. Természetesen az arányok jelentősen függenek a vadászati módoktól is. Ilyenek például a nagyterítékű vadászatok, ahol speciális munkákat kell végezni és zömüknél a tanítottság a döntő.

Vizsgáljuk meg mik a leglényegesebb feltételei és elvárásai a vadászkutyává válásnak?

Mielőtt elmélyednénk e kérdés megvilágításában egy félreértésre szeretném felhívni a figyelmet. Sokan a vadászkutya megnevezés alatt tévesen a vadászkutyafajták összességét értik. Valójában a divat és egyéb körülmények hatására csupán kevés egyednek adatik meg, hogy a szó szoros értelmében igazán vadászó, azaz vadászkutyává válhasson. Ehhez minden ilyen kutyának rendelkeznie kell a kiváló genetikai háttérrel, a megfelelő vadászati módokhoz nélkülözhetetlen tanult viselkedési motívumokkal és nem utolsó sorban az elégséges gyakorlati tapasztalatokkal. Ezek kellő arányú ötvözete adja a jó vadászkutyát. A vadászaton való eredményes szerepléshez már csak egy jó kutyavezető szükséges, mert erről sem szabad megfeledkezni!

Az alkalmazhatóságukat a vadászkutyafajták sokfélesége, az alkalmazott vadászati módok, az emberi szükséglet és az emberhez való viszonyuk együttesen határozzák meg.

Ezek ismeretében nézzük a követelményeket

I. Egyéni apróvad vadászatokon vadászható fajok és az ott használatos vadászkutyák.

- Üregi nyúl:

Vadászata történhet lesből, cserkeléssel és ugrasztással. (ez utóbbi vadászati mód vadászgörénnyel, vagy kaninchen tacsskóval űzhető)

A vizslának első sorban cserkelésnél van jelentősége, mikor is a jó széllel kereső vizsla "vadmegállással" jelzi a vadásznak a napon sütkérező, vagy éppen táplálkozó kinigli hollétét. A lelő távolságból - álló - kutya nem zavarja meg a vadat, de a figyelmét azért elvonja a vadászról, akinek ez által módja nyílik a lövésre időben felkészülni. Ezzel a vadászat etikusabbá és eredményesebbé tehető. A vadászkutyák alkalmazásának egyik legfontosabb célja, hogy a sebzett vadat minél hamarabb tudjuk terítékre hozni, ezzel megszabadítani a sebzés okozta szenvedéstől. Az üregi nyúl esetében különösen gyakori probléma, hogy a halálos lövés ellenére utolsó mozdulataival úgy berúgja magát a sűrűbe, hogy a vadász, kutya nélkül képtelen megtalálni.

- Balkáni gerle és az örvös galamb vadászata:

A vadász napközben cserkelve a vízpartok közelében lévő napraforgó táblák szélein, vagy a tarlók és utak mentén található fasorokban lehet sikeres.

A vadászat másik módja lehet a lesvadászat. Ennek a reggeli, vagy a délutáni órákban van az ideje, amikor megkezdődik a "húzás". Megfelelően előkészített leshelyen megbújva komoly terítékre lehet számítani.

A vizslák feladata mindkét vadászati módnál a lőtt vad terítékre hozása. Nélkülük ez a feladat szinte megoldhatatlan és a terítékre kerülő vad csupán töredéke a ténylegesen lelőtt mennyiségnek.

- Vízi vad vadászata:

Egyéni vadászaton lőhetők récék, ludak és a szárcsa. Ez történhet lesen, húzáson, taposással, csónakból, a ludak esetében lesgödörből is.

A lőtt, illetve a sebzett vad zöme vízbe, vagy a vízpartot övező nádas, sásos nem ritkán járhatatlan sűrűjébe esik. Ezek megtalálására és terítékre hozására a vadászat végeztével jó vadászkuttyák nélkül a vadásznak semmi esélye sincs.

Húzáson és lesen az apróvadás vadászebeknek mozdulatlanul, megfeszített figyelemmel kell a vadász mellett ülni, vagy feküdni. A lövést követően kizárólag parancs alapján mehet a vad felkutatására. Ellenkező esetben elronthatja a vadászat hátra lévő részét, mert a récék és a ludak rendkívül figyelmes, óvatos madarak. A legkisebb gyanús esemény elriasztja őket. A sebzett vízi vadat - vízen és szárazon - a hátrahagyott szagnyomon követni kell. Amennyiben a körülmények úgy alakulnak, hogy a vad megfogására nincs esély, úgy az üldözést feladhatja. A sebzés mértéke ez esetben feltehetően olyan, hogy az állat túléli.

Kereső vagy "taposásos" vadászatokat tocsogós, alacsony vízállásos területeken, patakok mentén célszerű rendezni. Itt a vadászkutya szisztematikus keresésével válik a vadász hasznos segítőjévé. Kívánatos a puska alatti keresés, vagy kajtatás ami azt jelenti, hogy a talált vízi vadat nem mindenkor kell "megállni", van amikor a felrebbentése a célra vezető. Ekkor a kutyaintelligenciája a meghatározó, a döntés nála van.

A lövés utáni munkájuk a leeső vad megkeresése és a vadászhoz vitele és az ereszd vezényszóra a vad átengedése.

A ladikos vadászatnál úgy kell elhelyezni a kutyát, hogy ne veszélyeztesse jelenlétével és cselekedetével a vadászt és a biztonságos lövés leadását. Ugyanakkor a csónakból parancsra történő kiugrásban a kutya gátolva ne legyen, ugyanis e vadászati mód esetében a lőtt és sebzett vad begyűjtése így oldható meg.

A kutyának fajtától függetlenül a vízben irányíthatónak kell lenni. Sebzett vad esetén, amennyiben vizuális munkára nincs lehetőség, a "spúron" (a víz felületén maradt szag alapján) követés a feladat. Azt utolérve meg kell fogni és a csónakhoz hozni. Ott nem feladat a beugrás minden elhozott vaddal, hanem a gazda az "ereszd" parancsra a kutya szájából kézbe veszi, és ha van még a vízen elhozandó vad, a kutya úszik tovább és végzi munkáját.

Hideg időben a gazda kötelessége, hogy munka végeztével kutyáját szárazra törölje és mielőbb védett helyre vigye. Ez alól csak akkor mentesülhet, ha még olyan feladat van még hátra, ahol a kutya futva dolgozhat. A vadászkutyák egészsége csak így védhető meg!

- Kártékony vadfajok vadászata:

Az apróvadás vadászkutyák feladatai közé tartozik minden olyan munka, amivel a vadászat során találkozhat. Így fajtától független minden vadászatban résztvevő vadászkutyától elvárható a kártékony vadfajok "apasztásához" szükséges keménység, rámenősség. Természetesen erre külön kell szoktatni és képezni kutyáinkat. E feladatok állandó gyakorlás nélkül nehezen oldhatók meg.

Különösen nagy jelentőséggel bír ez a munka a fácán tenyésztő-telepek és a kibocsátó helyek környékén. Itt semmilyen körülmények között sem kívánatosak a kártevő kisragadozók, elvadult házi állatok, stb. A kutyák feladata a rejtőző ragadozók felkutatása, azok jelzése vagy felhajtása lövésre. Adott esetekben megfogásuk és likvidálásuk. A sebzetten menekülő dűvadat csapán követni, utolérve hatástalanítani, majd apportírozni kell a gazdához.

II. Társas apróvadás vadászati módok és az alkalmazható vadászkutyák

Mielőtt tovább haladnánk, felmerülhet a kérdés. Mit is jelent az a fogalom, hogy társas vadászat?

A jog szerint az olyan vadászati forma amelyben három vagy ennél több vadász vesz részt, társas vadászatnak minősül.

A vadászkutya használata itt lényegesen eltérhet az egyéni vadászatoknál megszokottaktól. Ezek után milyen feladatok végre hajtását kívánjuk meg az egyes vadászati formáknál?

- Fácán és fogoly kereső vadászata:

Elsősorban vizslák és retrieverek alkalmasak erre a vadászatra. Jellemző a kis létszámú 4-5 fős vadászcsoporthoz, néhány hajtó és 1-3 vadászkutya. A vadászatot úgy szervezik, hogy lehetőség szerint a kutyáknak módjuk legyen jó széllel dolgozni. Feladatuk a rejtőző szárnyasok felkutatása légszimat alapján. A vizslák megfelelő távolságból jelzik vezetőiknek, hogy "jó nyomon vannak." A jelzés lehet ráhúzás, vadmegállás illetve utánhúzás. (Ezekről a fogalmakról később még lesz szó)

A retrieverek jelzése más módon történik. A megszokott keresési stílusuk a vad szimatát megérezve megváltozik, egyre szűkebb kilengéseket végez és végül egyenesen a rejtőző vad tartózkodási helyére húz. Ezt természetesen a vad nem viseli és felrebben. A vadászkutya vezetője saját kutyája jelzéseit ismeri és fel tud készülni a lövésre, vagy ha ő nem vadászik figyelmezteti a vadászt a lövés lehetőségére.

Fontos, hogy a vadászatban résztvevő kutyák egymást ne zavarják, mindegyik a saját munkájára koncentráljon és csak a gazdája parancsait hajtsa végre!

A levadászandó területet mindig annak fedettségétől függően, de mindenkor puska alatt kell szisztematikusan lekeresniük. A lőtt, illetve a sebzett vadat fel kell kutatniuk és terítékre hozniuk. A vad átadását ülve, vagy állva végezzék. Lényeg, hogy a vadat akár sebzett, akár kimúlt a kutya felvételtől számítva nem teheti le, más vadra nem cserélheti ki és a vezetője előtt nem "köpheti ki". Fácán vadászatokon a sűrű, fedett terepen jól használhatók a kajtató feladatokat ellátó kutyák is. Erre javasolhatók a fűrjészek, spánielek és az apróvadás kopok.

- Apróvadás hajtóvadászatok:

Jelentős részük nagyterítékű fácánvadászat, ahol jól alkalmazhatók a kontinentális vizslák, a retrieverek és a fűrjészek is. Bár rögtön hozzáteszem, hogy az itteni munkák többsége a klasszikus vizslatáshoz nem hasonlítható.

A hajtásokban egymástól jelentősen eltérő munkaterületekkel találkozunk. Ez lehet a hajtó vonalban való részvétel, ahol hangtalan a kajtatáshoz hasonló feladatot kell végezni, vagy is a vadat nem kell megállni, de nem is kell hangos csaholással felrebbenteni, hanem rendkívül fegyelmezetten a lőállások irányába kell terelni. A fegyelem itt mindennél fontosabb! Egy-egy türelmét vesztett kutya esetleges beugrásával az összetömörült madarakat egyszerre felkelti és az egész hajtást meghiúsíthatja. Erre a munkára a kiegyensúlyozott, jó idegrendszerű, megfelelően rutinos és a fegyelmezettség csúcsán lévő vadászek alkalmazhatók.

A másik terület a lőállásokban van. Itt nagyon lényeges a vadász kiváló lőtudása, a töltögető gyorsasága, de a lelőtt és meglőtt vadat terítékre is kell hozni. Ez a jó kutyavezető és a még jobb kutya feladata. Tipikus retrievernek való feladat a folyamatos apportírozás, a sebzett vad felkutatása. Természetesen itt is döntő a fegyelem és az, hogy a hajtással szembe soha se menjen a lőállásban feladatot ellátó kutya. Ez nagyban függ a vezetővel kialakult kapcsolattól és az irányíthatóságtól.

A vadász számára megnyugtató tudat, hogy nyugodtan lőhet, akár hátra is. Nem kell attól tartania, hogy a vadszedők szanaszét nyüzsögnek, mögöttük csak a kutyák végzik "rabszolga" munkájukat.

A nagyterítékű vadászatok gazdaságosságát jelentősen növelik a jól képzett és vezetett vadászkutyák. A terítéket akár 10-30 %-kal is növelhetik. Nem mehetünk el szó nélkül amellett sem, hogy a vadászatot etikusabbá teszik, valamint az állatvédelem kívánalmainak is eleget tesznek a sebzett vad mihamarabbi terítékre hozásával, ezzel megrövidítve azok szenvedését.

Arra azonban minden képen figyelemmel kell lenni, hogy a fegyelmezetlen, hiányosan képzett kutya nem csupán a gazdája, hanem mások vadászatát és szórakozását is elrontja. Sőt a vadászat erkölcsi és a vadászatra jogosult gazdasági sikerét is kockára teheti!

- Mezei nyúl vadászata:

Legjellemzőbb vadászati formái az "U" hajtás, a ráhajtás, a kőrvadászat és ritkábban a kereső vadászat.

A kutyaszempontjából a legnagyobb erőpróbát jelenti, elsősorban idegi terhelés vonatkozásában. Más vadfajok vadászatánál sem ildomos a fiatal, még nem teljesen "kész" kutyák részvétele, itt azonban mondhatni tilos. A "nyúltsztság" követelmény! Erre viszont csak az érett, rutinos vadászebek képesek. A fegyelmen kívül szükséges a megfelelő fizikai állapot, mert sokszor több száz méter távolságról kell elhozni a sebzett 4-5 kg tömegű nyulat az őszi mélyszántásból. Ez naponta sokszor ismétlődhet.

- Nagyterítékű vízi vad vadászat:

Hasonlóan a lőállásba fácánra dolgozó kutyákhoz, ez is tipikusan retrievereknek való, ettől független természetesen más fajták is megállják helyüket.

A lőállások elhelyezésüket tekintve lehetnek a vízben és a tó partján. A kutyák a parton kialakított állásokban tartózkodnak vezetőjükkel együtt.

Feladatuk a vízre és a partra lőtt récék begyűjtése a vezetőjükhöz. A sebzett vízi vad követése a nyílt vízben ugyanúgy, mint a partot szegélyező nádasokban, vagy a szabad területen kívánalom. Lényeges a kutya parancsra történő munkavégzése, ugyan akkor elvárható az önállósága is bizonyos szituációkban. Például a kutyavezető beküldi egy kimúlt réce elhozására. Már majdnem oda ér, amikor a következő lövésre mellé esik egy sebzett madár. Ez esetben a kutyának kell döntenie, mégpedig az élő állat elhozása mellett, majd vissza kell mennie külön parancs nélkül az eredetileg elhozandó kacsáért. Ez természetesen így nem minősül parancs megtagadásnak.

Rendkívül nagy jelentősége van a vízi munkánál a vezetővel való kapcsolattartásnak, a feltétel nélküli irányíthatóságnak és a kiváló vízszeretetnek.

Rossz fizikai állapotú kutyát semmi esetre se vigyünk nagyterítékű réce vadászatra!

A vadászat végén a vízparti nádasokat és egyéb bűvő helyeket akár partról irányítva, akár csónakból végig kell kerestetni. Ugyanis a sebzett vad ilyen területekre szokott menekülni a "túlélés reményébe". Ezek kutya nélkül soha nem kerülnek terítékre, sőt lassú kínos pusztulás várna rájuk.

III. Különleges vadászati módok haszon és vadgazdálkodási szempontból kártékony apróvadfajokra.

- Cserkelés kisragadozókra:(görény, nyest)

Ezt az egyéni vadászati módot télen, friss hóesés után, a kora délelőtti órákban érdemes gyakorolni. Erre a célra kiválóan alkalmas vadászkutyák a tacskók, terrierek, lajkák, apróvadás kopók és a spiccek.

A jól látható nyomra rátehetjük a kutyákat vezetéken és anélkül is. A kutyától azt várjuk, hogy kitartóan kövesse a nyomot. A vezetéken dolgozó kutya viselkedése árulkodik, ha közel járunk a célunkhoz. Ilyenkor lecsatoljuk a vezetékről és hajszára küldjük. Feladata innen ugyanaz, mint a vezeték nélkül munkában lévő kutyának.

A vezeték nélkül dolgozó kutya nyomot kövesse pontosan és szenvedélyesen. Közel érve a rejtőző görényhez vagy nyesthez azt nagy rámenősséggel ugassa, ha módja van, ugrassza ki rejtekéből és hajtsa fel egy fára. Innen már a vadász könnyen terítékre tudja hozni. Amennyiben a kutya menedékében meghúzódó ragadozóval közvetlen kontaktusba kerül, úgy azt harcban hatástalanítania kell. A szőrmés ragadozókat hasonlóan az apróvadhoz apportírozni kell, külön parancs nélkül.

- Kotorékvadászat:

Célja, hogy a föld alatt rejtőző vagy ott élő kotoréklakókat kutassuk fel az erre a célra kitenyésztett vadászkutyákkal.

Feladatuk a kotoréklakók kihajtása (ugrasztása) a kotorékból, vagy a föld alatti harcban azok megölése és felszínre hozása. Ekkor törekedni kell, hogy mindent hozzon felszínre, amit a kotorékban talál. Ennek vadgazdálkodási jelentősége van az adott időszak és az adott vadfaj táplálkozására utalással.

Kotorékozásnál különösen fontos a kutya és vezetője közötti kontaktus tartás. Ennek egyetlen módja a hangadás. Ez tájékoztató jellegű. A vezető képet kap arról, hogy mi

történik a föld alatti járatokban vagy a katlanban. Más hang és vehemencia jelzi ha a járatot gyökér, vagy netán földomlás zárja el. Másképp reagál a kutya, ha közel van az ellenséghez és megint más amikor szembe találja magát vele. A hang nem csupán a kutyavezetőnek szolgál információval, hanem a kotoréklakónak is. A hang erősségéből, szenvedélyességéből, agresszivitásából következtet, hogy meneküljön, vagy ellenálljon.

A kotorékvadászat irányulhat rókára, borzra, vagy az úgynevezett alkalmi lakókra. A kotorékozás idejének megválasztása lehet a téli időszak, amikor a koslatás zajlik. Ebben az időszakban a rókák nem tartanak ki a kotorékba, mert nincs kötődésük hozzá. Tehát az első gyanús jelre pánikszerűen menekülni próbálnak. Ezt a vadászati formát "ugrasztásnak" nevezi a vadásznyelv. A másik időszak a szaporodási időre tehető. Erre ott van szükség, ahol intenzív fácánnevelést végeznek. Ez esetben nem beszélhetünk ugrasztásról, mert az anyai ösztön rendkívül erősen köti ivadékain keresztül a kotorékhoz. Ilyenkor a végkifejlet minden bizonnyal a harc, ami lehet kétesélyes is.

A borz vadászata adott, mivel vadászati idény határozza meg, ami július 15-től február 15-ig tart.

A kotorékvadászat specialistái a tacskók, terrierek. A vadászat kimenetele mindig bizonytalan, mert a nyomok alapján nem mindenkor határozható meg a lakó

"személye". Sok esetben van példa arra, hogy "albérlő" is él a kotorékban, ami óriási problémákat okozhat.

A vadász soha ne menjen egyedül ilyen vadászatra, mert ha baj van, segíteni sem tud kutyájának.

Sebkötöző és fertőtlenítő eszköz mindig legyen kéznél az esetleges enyhébb sérülések ellátására. A kotorékozáshoz vigyünk magunkkal a kutya számára ivóvizet. Az esetleges ásáshoz megfelelő szerszámot, az élő róka megfogását segítő fogóvasat és szállító ládát.

Az eredményes vadászathoz feltétlen szükséges a vadászterület aktuális kotorék térképe, ami a járt és lakott kotorékok hollétét jelzi. Ezzel sok energiát, időt takaríthatunk meg és sok bosszúságtól kíméljük meg magunkat.

- Solymászat vadáskutyával:

Ósi vadászati mód, amely hazánkban is nagy múltra tekint vissza. Örvendetes, hogy ma ismét van létjogosultsága és mint hagyományőrző vadászati mód, újra legitim.

Mi valójában a solymászat és mi a szerepe a vadáskutyáknak?

A solymászat igazi varázsa abban rejlik, hogy a vadászmadár szabadon repülve, szinte független a solymásztól vadászik. Bármikor megtehetné, hogy önállóvá váljon, de nem teszi, mert valamilyen szinten mégis kötődik az emberhez, a gazdához. funkciója - ellentétben a vadáskutyákkal - nem mint a vadász segítője, hanem a vadászat első számú szereplője, a vad elejtője és rövid ideig birtoklója is. A solymászatokon résztvevő vadászmadarak fajuktól függően, arra jellemző módon vadásznak. Ennek ismerete azért fontos, mert a solymász ennek tudatába választja segítőjét, a vadáskutyát. A leggyakrabban használt fajták a pointer, rövid,- és drótszőrű magyar vizsla és a német vizslák.

Valójában nem csupán a solymász egyéni ízlése határozza meg a fajta kiválasztását, hanem az a vadászati stílus is, amely a vadászmadár sajátja. Ez annyit jelent, hogy egyes madarak, például a sólymok magasan, a zsákmány állat fölé repülve, mások, pl. a héja alacsonyan szállva veszik üldözőbe prédájukat.

A solymáskutyákkal szemben támasztott követelmények közül a fegyelem prioritást élvez. Ennek oka, hogy a solymász figyelmének jelentős részét leköti a madara, így kutyájával kevesebbet tud törődni. Ebből következik, hogy második helyre kerül a kapcsolattartás és az önállóság. Szintén fontos tulajdonság a rendkívül kitartó vadmegállási képesség. A solymáskutyáknál az apportírozásra egyáltalán nincs szükség. Viszont nem maradhat említés nélkül a kutyaközömbössége a vadászmadárral szembe. Teljesen úgy kell viselkednie, mintha ott sem lenne, a zsákmány és az azt birtokló madár. Ennek érdekében a jól képzett kutyától megkívánjuk, hogy a felrebbentett madár láttán hasaljon, de legalább is maradjon helyben mindaddig, míg az események zajlanak, illetve más parancsot nem kap.

A vadászati módok sokfélesége magával hozza a vadászkutyák munkájának sokszínűségét is. Érzékelhető, hogy vannak specialisták és vannak univerzális ebek. Leszögezhető, hogy a vadászat sikere érdekében minden munka alapját a fegyelem képezi. E nélkül semmit sem ér a jó genetikai háttér. A vadászkutya munkája akkor eredményes, ha az úgy saját, mint a vadász örömeire történik. Nincs szemet gyönyörködtetőbb egy szép és jó vadászkutya munkájának látványánál. Az apróvad vadászatokon a kutyás vadászok statisztikailag kimutathatóan eredményesebbek, mint az anélkül vadászók. Ez mindent elárul a kutyák alkalmazásának fontosságáról.